

Felles kunnskapsgrunnlag forebyggende arbeid barn og unge i Setesdal

Informasjon til møtet i RKG Oppvekst

15.02.2022

Forebyggende arbeid barn og unge i Setesdal

- Formål: Felles kunnskapsgrunnlag for samarbeid om forebyggende tiltak barn og unge i region Setesdal
- Sammenheng:
 - Handlingsprogram regionplan Agder 2021-2024, Levekår, likestilling, inkludering og mangfold. Tiltak 2.1. Helhetlig satsing på barn og unge gjennom universelle tiltak. Handling 2.1.1. Utvikling og systematisk bruk av felles kunnskapsgrunnlag f.eks. Ungdata, Elevundersøkelsen, folkehelseundersøkelsen og [Godt begynt](#)
 - Oppvekstreformen og plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker
 - Plan for SLT-arbeidet i kommunene
 - Oppfølging av Ungdata 2022

Arbeidsgruppe med ansvar for planlegging og gjennomføring

Arbeidsgruppa består av:

- Bykle: SLT-koordinator
- Valle: Rektor
- Bygland: Pedagogisk rådgiver
- Åseral: SLT-kontakt
- Evje og Hornnes: rådgiver oppvekst og SLT-koordinator
- Interkommunal koordinator psykisk helse og rus

Grunnlag for arbeidet

- Systematiske forskjeller i hvordan unge opplever sine levekår
- Det er ikke er de sosioøkonomiske forskjellene i seg selv som utgjør økt risiko for utenforskap og dårlige levekår blant unge, men hvordan disse forskjellene henger sammen med andre risikofaktorer, som er avgjørende.
- Det er mulig å styrke lokale forhold i ungdommenes liv for å motvirke at noen har dårligere levekår enn andre.

Fagsamlinger med tverrfaglig deltakelse

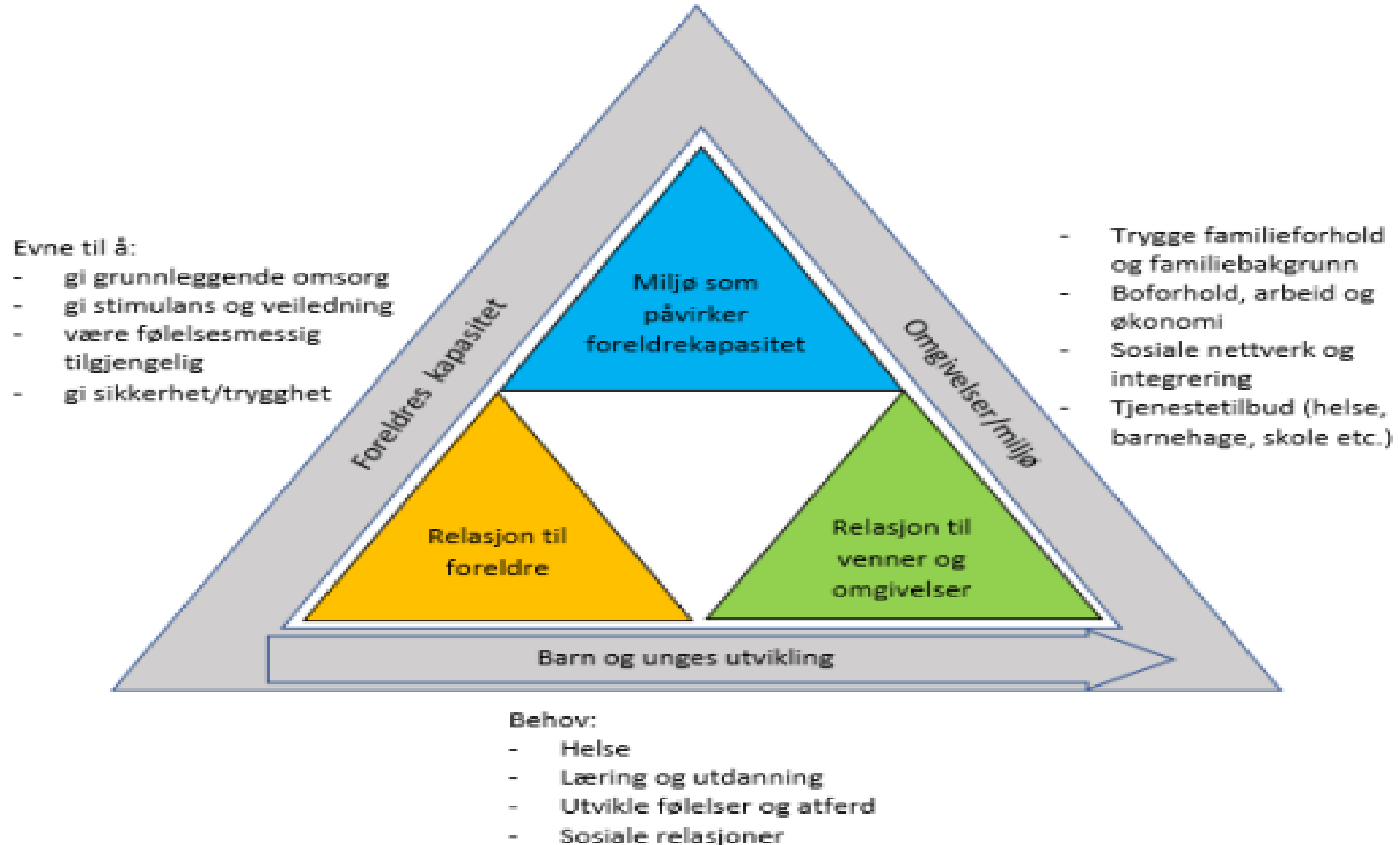
Dag 1: Unge egders liv og levekår – risiko og beskyttelsesfaktorer, felles kunnskapsgrunnlag og metoder for tidlig identifisering av risiko barn og unge

- Gevinster ved forebygging og tidlig innsats
- Beskyttelsesfaktorer og betydningen av beskyttelsesfaktorer
- Beskyttelsesfaktorer i det forebyggende arbeid
- Kunnskapstrekanten
- Analyse og planlegging av helhetlig lokalt forebyggende og helsefremmende arbeid
- Indikatorene for helse- og atferdsutfordringer, risiko- og beskyttelsesfaktorer for hver enkelt kommune i Setesdalsregionen
- Hva er utfordringene og hva er aktuelle virkemidler

Dag 2: Forebyggende tiltak barn og unge – risiko og beskyttelsesfaktorer

- Forebygging i et folkehelseperspektiv
- Årsakskjeden
- Tidlig innsats – en smart investering
- Hva beskytter mot høyt symptomtrykk
- Hvordan forebygge mer og reparere mindre
- Hva oppnår vi ved å endre miljøet?
- Beskyttelsesfaktorenes betydning
- Skal vi jobbe mest med utsatte ungdommer, eller med miljøet og strukturene som når alle?
- «Islandsmodellen» - en annen tilnærming til et utfordringsmiljøet – tre suksessfaktorer

Kunnskapstrekanten

Risiko- og beskyttelsesindikatorer

Faktorene som beskytter mot dårlige levekår

- Familie
 - gode relasjoner mellom foreldre/foresatte og barn og unge
 - foreldre som er gode rollemodeller, for eksempel alkoholbruk
 - autoritativ oppdragerstil (varme og forståelse kombinert med tydelige krav og forventning)
 - ha oversikt over hva ungdom gjør, men gi tilstrekkelig frihet (i henhold til alder)
- Skole
 - skoleklime: sikkerhet, gode relasjoner, god undervisning og læring
 - relasjon mellom lærer og elev
 - relasjoner med skole og foreldre
- Nærmiljø
 - relasjoner til andre ungdom (positivt gruppepress)
 - deltakelse i organisert aktivitet eller på andre sosiale møteplasser
 - sosial kontroll
 - sosial kapital

Risikoindikatorer

- svake relasjoner til foreldre
- utfordringer knyttet til det skolefaglige
- utsatt i skole- og nærmiljøet
- lite/svake vennerelasjoner
- liten organisasjonsdeltakelse

Referanser

- [Unge egders liv og levekår](#)
- [TF-notat nr.10/2021 Risiko og beskyttelsesindikatorer blant unge i Setesdals regionen, Geir Møller, Telemarksforsking.](#)
- [Beskyttelsesfaktorer i det forebyggende - Veileder i bruk av ungdataresultater, av Geir Møller. Telemarksforsking 10.06.2021.](#)